

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 146892 24 GŽ
Brčko, 16.9.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Amele Mustafić kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.I. iz B., zastupanog po opunomoćeniku Mirku Simiću, odvjetniku iz Brčkog, protiv tužene Političke organizacije „Narod i pravda“ Sarajevo, Ured Brčko, zastupana po opunomoćeniku Darku Milićeviću, odvjetniku iz Brčkog, radi naknade štete, v. sp. 6.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 146892 22 P od 6.12.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.9.2024. godine donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja S.I. iz B. se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 146892 22 P od 6.12.2023. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 146892 22 P od 6.12.2023. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena/pobijana presuda) odlučeno je kako slijedi:

„I Odbija se u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da sud obaveže tuženog da tužitelju na ime naknade štete zbog klevete, povrede časti i ugleda, isplati iznos od 6.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 21.04.2022. godine pa do konačne isplate, kao i da tuženi tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude po prijetoj prinudnoj izvršenja.

II Obavezuje se tužitelj da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.574,20 KM, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.“

Protiv prvostupanjske presude tužitelj S.I. iz B. (u daljnjem tekstu: tužitelj) je pravovremeno izjavio žalbu kojom navedenu presudu pobija u cijelosti zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu „uvaži,

pobijanu presudu Osnovnog suda Brčko distrikta BiH preinači i u cjelini usvoji tužbeni zahtjev tužioca S.I. iz B., te istom dosudi troškove prvostepenog parničnog postupka kao i žalbenog, ili opreza radi da prvostepenu presudu u cjelini ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak“.

Tužena Politička organizacija „Narod i pravda“ Sarajevo, Ured Brčko (u daljnjem tekstu: tužena) nije dostavila odgovor na žalbu.

Žalba nije utemeljena.

Nakon što je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude a iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev tužitelja od 19.4.2022. godine kojim traži da sud tuženu obveže da mu na ime naknade štete zbog klevete, povrede časti i ugleda isplati iznos od 6.000,00 KM, zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od 21.4.2022. godine pa do konačne isplate kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana po pravomoćnosti presude pod prijetnjom prinudne ovrhe (u daljnjem tekstu: tužbeni zahtjev) a kojem tužbenom zahtjevu se tužena usprotivila sporeći kako osnov tako i visinu.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, a polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji kojima je tužena osporila tužbeni zahtjev i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode), prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnome ogleda u sljedećem:

- da je tužena dana 24.1.2022. godine objavila tekst na svojoj Facebook stranici sadržaja „...S.I. je 2005. godine osuđivan zbog silovanja 13-godišnje djevojčice. U aprilu 2014. godine Kantonalni sud u Tuzli osudio ga je na šest godina zatvora zbog ratnog zločina nad bošnjačkim zarobljenicima u S. u ljeto 1992. godine...“;

- da je dana 24.1.2022. godine i 25.1.2022. godine objavljen tekst (članci) na portalu ... sa navodima da je JZU Brčko po objavljenom konkursu od 21.1.2022. godine za prijem medicinskog tehničara, laboranta, primila S.I., osuđenog ratnog zločinca i osuđenog pedofila, te uz navode da je S.I. osuđivan zbog silovanja 13-godišnje djevojčice, da je u travnju 2014. godine Kantonalni sud u Tuzli osudio tužitelja na 6 godina zatvora zbog ratnog zločina nad bošnjačkim zarobljenicima u S. u ljeto 1992. godine. Ovaj portal je dana 25.1.2022. godine objavio i isječak iz novina ... iz 2006. godine, u kojem je navedeno da je medicinar S.I. osuđen na 6 mjeseci zatvora zbog bludnih radnji nad maloljetnicom u B.;

- da je tužitelj pravomoćnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj: KP-367/04. od 8.4.2005. godine oglasen krivim da je počinio kazneno djelo – Bludne radnje iz članka 205. stavak (2) Kaznenog zakona Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine te da mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci;

- da je tužitelj pravomoćnom presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 o K 009535 12 K od 5.3.2014. godine oglašen krivim za kazneno djelo iz članka 144. u svezi sa člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (kazneno djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika) te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina a koja presuda je preinačena presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 o K 009535 14 Kž od 9.1.2015. godine te je tužitelj osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina;

- da je tužitelj izdržao izrečene kazne zatvora, kao i da je nakon izricanja presude Kantonalnog suda u Tuzli od 5.3.2014. godine, informacija o toj presudi i činjenici osuđivanja tužitelja objavljivana na portalima tijekom 2014. i 2015. godine (... , ..., stranica Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine);

- da je tužitelj dana 19.4.2022. godine podnio tužbu i protiv portala ... (radi naknade štete protiv M.D.), zbog objave sličnog teksta kao i sporni tekst tužene u ovoj pravnoj stvari u svezi tužitelja, objavljen istog dana kada i sporni tekst tužene, te da tužitelj potražuje isti iznos na ime naknade štete zbog klevete, povrede časti i ugleda od M.D. kao i od ovdje tužene (6.000,00 KM), kao i

- da je provedenim psihijatrijskim vještačenjem po vještaku dr. Olegu Grubaču u relevantnom dijelu utvrđeno da se tužitelj na prvi pregled kod psihijatra javio prije 20 godina nakon što je počeo sudski proces protiv njega, da od tada koristi terapiju u više navrata, za što tužitelj nema nalaze. Tužitelj je vještaku naveo da je za njega traumatski događaj objava spornog teksta, da je nakon objave bio jako uznemiren, napet, nije se osjećao dobro, bio je sniženog raspoloženja i nervozan. Slabo je spavao ili se budio tijekom noći, preznojavao se i imao je ubrzan rad srca, osjećao se bezvoljno i bio je socijalno izoliran. Po objavi teksta tužitelj je ponovno počeo koristiti Seroxat prema konzultaciji liječnika telefonskim putem. Zbog osjećaja sramote i bespomoćnosti, tužitelj je bio socijalno izoliran jer je smatrao da su ljudi u njegovoj okolini promijenili odnos prema njemu, kao i na radnom mjestu. Navodi da je po kazivanju tužitelja isti premješten na rad u sektorsku ambulantu te da mu je pogoršano zdravstveno stanje jer je zbog stresa prešao na inzulinsku terapiju, pa se zbog svega i razveo. Smatra da mu je povrijeđena čast i ugled u lokalnoj sredini, te ne nalazi pogodan način da se izbori sa stresnim situacijama i da se adaptira na takve situacije, što dovodi do čestog plakanja i poteškoća u koncentraciji. Javlja se i poremećaj smanjene emocionalne reaktivnosti, osjećaj krivnje, osjećaj odvojenosti od vlastitog tijela, te su prisutna česta prisjećanja na traumatski događaj. Često dolazi i do ubrzanog rada srca, pojačanog znojenja, crvenila kože, osjećaja ubrzanog i plitkog disanja što ukazuje na povišenu anksioznost na psihičkom planu. Početak simptoma je povezan sa djelovanjem stresora, te su se simptomi razvili u prva tri mjeseca nakon stresnog djelovanja adaptacije pojedinca. Kod tužitelja se javila reakcija nakon objavljivanja spornog teksta te po mišljenju vještaka to predstavlja stresor, te je tužitelj smatrao da navedeni događaj šteti njegovom profesionalnom ugledu, dostojanstvu, kao i zdravstvenom stanju i odnosu sa obitelji, pa su tegobe jakog intenziteta trajale ukupno tri dana, umjerenog intenziteta mjesec dana, a potom slabog intenziteta dva mjeseca koliko je potrebno za potpunu integraciju stresnog

dogadaja. U usmenom pojašnjenju nalaza i mišljenja vještak je istakao da nije imao medicinsku dokumentaciju tužitelja o psihičkom liječenju nego je nalaz izradio po parametrima za prosječnu osobu. Nalaz je uradio i temeljem razgovora sa tužiteljem, a objasnio je da se ne može razdvojiti koliko je utjecao tekst tužene na stresnu situaciju kod tužitelja, a koliko tekst portala ... Naveo je da bi tužitelju sigurno bilo lakše da je tužitelj zatražio demant.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja prvostupanjski sud je svoju odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva u bitnome utemeljio na tome da su nakon donošenja presudâ za oba počinjena kaznena djela tužitelja, informacije o učinjenju djela i kaznama odmah javno objavljene, zatim da je nakon započetog postupka pred Kantonalnim sudom u Tuzli počeo koristiti terapiju radi psihičkih smetnji, te koju terapiju periodično tužitelj koristi već 20 godina; zatim da je prilikom pripreme za objavu natječaja za prijem laboranta u JZU „Zdravstveni centar Brčko“ (mikrobiologa pri Domu zdravlja Brčko), dakle prije objave spornog teksta (tekst objavljen 24.1.2022. godine, a tužitelj primljen po natječaju na radno mjesto mikrobiolog-laborant u siječnju 2022. godine) kod svjedoka D.S., kao rukovoditelja bolnice Brčko, došla određena grupa radnika mikrobiologije i laboratorije Doma zdravlja Brčko kako bi utjecali da se ne primi ovdje tužitelj na to radno mjesto budući da su imali saznanje da je tužitelj bio u zatvoru, pa kada je to tako prvostupanjski sud je zaključio da su kolege poznavale tužitelja jer je i ranije radio u toj sredini kada je ostao bez posla radi presude Kantonalnog suda u Tuzli, te je jedno vrijeme tužitelj radio i po ugovorima o djelu na tom odjelu, posebno u vrijeme korone, te kako su kolege znale da je ta radna pozicija upražnjena, to su reagirale, dakle nevezano za objavljeni tekst na Facebook portalu tužene, obzirom da je isti objavljen nakon prijema u radni odnos tužitelja, slijedom čega prvostupanjski sud cijeni da je tužiteljev ugled bio narušen i ranije u sredini u kojoj živi i radi objavom ove dvije kaznene presude, zbog čega tužitelj nije dokazao da je sadržaj klevetničkog izražavanja takav da se objektivno mogla nanijeti šteta ugledu tužitelja a sama pogrešna pravna kvalifikacija kaznenog djela na silovanje, umjesto bludne radnje, nije od utjecaja na formiranje mišljenja okoline o tužitelju kada okolina ima formirano mišljenje o tužitelju temeljem javno objavljenih presuda za kaznena djela koja je tužitelj počinio još od ranije (2006., 2014. i 2015. godine). Štoviše, prvostupanjski sud je cijenio i da objava spornog teksta u kontekstu natječajnih procedura koje se provode u B. predstavlja opravdan interes javnosti jer cilj objave spornog teksta tužene nije bio narušiti ugled i čast tužitelja, nego da se tužitelj ne primi na radno mjesto mikrobiolog - laborant na upražnjenoj poziciji pri Domu zdravlja Brčko, a što je izjavio i sam tužitelj. Dalje, prvostupanjski sud je neutemeljenost tužbenog zahtjeva obrazložio i navodima da iz provedenog medicinskog vještačenja sud nije utvrdio da na strani tužitelja postoje takve psihičke smetnje uzrokovane upravo spornim tekstom tužene, pa s tim u svezi onda na strani tužitelja ne postoje takve povrede koje bi, obzirom na intenzitet, trajanje i prilike sredine, uzrokovale duševne bolove zbog povrede časti i ugleda tužitelja (obzirom da novčano materijalno zadovoljenje postoji kada je povreda prava ličnosti (ugleda, časti) uzrokovala duševne bolove i strah). Ako se ima u vidu da se čast tiče unutrašnjeg osjećaja vrijednosti i samopoštovanja neke osobe, a da ugled predstavlja mišljenje i percepciju koju drugi ljudi imaju o nekoj osobi, a imajući u vidu utvrđene činjenice u ovom postupku prema kojima je nesporno tužitelj prvo pravomoćno osuđen na kaznu zatvora zbog izvršenih bludnih radnji nad maloljetnicom (sa izravnom namjerom), a potom i pravomoćno osuđen na zatvorsku kaznu zbog

kaznenog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, tada prema mišljenju prvostupanjskog suda tužitelju nije povrijeđen ugled, pa ni čast objavom spornog članka. Činjenicu da je spornim člankom tužitelj okarakteriziran kao osoba koja je počinila kazneno djelo silovanja trinaestogodišnje djevojčice, prvostupanjski sud promatra kao činjenicu kojom je tužena javnost uputila na to da je tužitelj izvršio kažnjivo djelo na tijelu maloljetne osobe, pri tome imajući u vidu da je bludna radnja kažnjiva kao kazneno djelo ako ih je počinitelj počinio, između ostalih kumulativnih elemenata, i uz uporabu sile, pri čemu prvostupanjski sud napominje da je kazneno djelo Bludne radnje propisano u glavi Kaznenog zakona „Kaznena djela protiv spolne slobode i morala“ (u koju glavu spadaju i kaznena djela „Silovanje“ i „Spolni odnos s nemoćnim licem“). Stoga je prvostupanjski sud mišljenja da objavom teksta na svojoj Facebook stranici tužene nije nanesena šteta tužitelju u smislu prava na zaštitu od klevete obzirom da su činjenične tvrdnje koje je iznijela tužena u svom tekstu (kazneno djelo silovanja, a ne bludne radnje) odista samo drugačija pravna kvalifikacija djela, te iako su neistinite činjenice koje su se mogle provjeriti, prvostupanjski sud je našao da je tužena stranka koja se ne bavi istraživačkim novinarstvom niti ima posebnih znanja o pravnim kvalifikacijama kaznenih djela (i drugi portali su kazneno djelo bludne radnje navodili kao silovanje, tužitelja kao pedofila), te u kontekstu u kojem su iznijete te činjenične tvrdnje, same od sebe ne ukazuju na zaključak da je tužena namjerno ili iz nepažnje iznijela ili pronijela izražavanje nečeg neistinitog. Stoga je prvostupanjski sud cijenio da je tužena iznijela izražavanje u biti istinito, a netočno samo u pravnoj kvalifikaciji kaznenog djela, pa se netočnost ogleđa u nebitnim elementima kada se uzme u obzir sve naprijed izloženo. Imajući u vidu navedeno, a kako nije povrijeđen ugled jer tužitelj nije dokazao da mu je uveliko promijenjen život nakon objave spornog teksta tužene (nastavio je raditi na radnom mjestu na koje je primljen po natječaju iz siječnja 2022. godine, nije dokazao posebne medicinske tegobe, posebno drugačiji stav kolega prema njemu u odnosu na ranije ponašanje tih kolega prema tužitelju, dakle prije objave teksta tužene), to nije povrijeđena ni čast tužitelja usko vezana za ugled, niti je tužitelj izvedenim dokazima dokazao da je odista od spornog teksta tužene imao duševnu bol i strah obzirom da nije dokazao da se liječio posebno nakon objave spornog teksta (liječio se i ranije, a prvostupanjski sud nalazi da tužitelj nije imao ove vrste tegoba koje sada navodi da ima nakon objave presude Kantonalnog suda u Tuzli), zbog čega prvostupanjski sud cijeni da je tužena objavila istinitu činjeničnu tvrdnju u svezi presude Kantonalnog suda u Tuzli i kazne od 6 godina zatvora obzirom da se u tekstu nije spominjala presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine niti ukupan period izdržane kazne tužitelja. Naposljetku, prvostupanjski sud je cijenio i da su objavljena dva teksta sa sličnim navodima istog dana, tekst tužene i tekst na portalu ..., te da od tužene i vlasnika ovog portala tužitelj potražuje istu štetu, dok se i sam vještak izjasnio da se ne može utvrditi od kojeg točno teksta dolazi stresor za tužitelja niti u kojem obimu, pa je slijedom navedenog, a uz primjenu odredbi članaka 6, 7, 10. i 15. Zakona o zaštiti od klevete Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 14/03, u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti od klevete ili ZZK) i članka 200. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, u daljnjem tekstu: Zakon o obligacionim odnosima ili ZOO) te u konačnici i odredbi članaka 8. i 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, prvostupanjski sud u cijelosti odbio tužbeni zahtjev tužitelja (stavak I izreke), pri čemu je odluku o troškovima postupka, prvostupanjski sud donio temeljem odredbe članka 120. stavak (1) ZPP-a i članaka 12.

i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 22/04 i 24/04, u daljnjem tekstu: Tarifa) i to na način što je obvezao tužitelja da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.574,20 KM (stavak II izreke).

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostupanjsku presudu tužitelj u žalbi u bitnome ponavlja navode koje je iznosio i tijekom prvostupanjskog postupka, dodajući i to da je prvostupanjski sud povrijedio „odredbe parničnog postupka iz člana 329. stav 1 u vezi sa članom 2, 7, 8, 117, 120, 121, 130, 246, 249 i 311 ZPP-a“; da prvostupanjski sud nije pravilno obrazložio prvostupanjsku presudu; da prvostupanjski sud nije pravilno cijenio izvedene dokaze a prije svega „objavu na facebook profilu tuženog od 24.01.2022. godine“, nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra, kao ni iskaze svjedoka D.S. i svjedokinje C.J., te iskaza tužitelja kao parnične stranke; da prvostupanjski sud nije cijenio da su objave ovakvih tvrdnji od strane tužene izvršene u cilju nanošenja štete i onemogućavanja zaposlenja tužitelju, a što je prema mišljenju tužitelja razvidno i iz činjenice da tužena nije redovito na svom Facebook profilu objavljivala ovakve informacije (rezultati natječaja) odnosno nije joj to nikada ni bila djelatnost; da prvostupanjski sud pogrešno poistovjećuje kazneno djelo - Bludne radnje za koje je tužitelj nesporno bio osuđen sa kaznenim djelom - Silovanje, obzirom da se radi o kaznenim djelima koja se međusobno u bitnome razlikuju pri čemu tužitelj dodaje da „krivično djelo Bludne radnje neuropsihijatrija kao nauka i teorija krivičnog prava zovu i pipkanje“, a koje „lice se nikako ne može nazvati silovateljom jer je krivično djelo silovanje akt polnog nasilja, dok je pomenuto krivično djelo rezultat seksualne perverzije ili inverzije a pedofilija je stanje, odnosno bolest koja zaslužuje određeni medicinski tretman“; da „krivično pravo dakle struka i sva zakonska rješenja ne poznaju termin silovatelj ili termin ratni zločinac, već poznaju termine i institute osumnjičeni, optuženi, odnosno osuđeni ili generički pojam okrivljeni“; da u konkretnom slučaju „imamo situaciju da je objavom na profilu tužene izneseno odnosno proneseno većem broju trećih lica nešto neistinito o tužiocu jer je evidentno da on nije osuđen za krivično djelo silovanja 13-godišnje djevojčice, niti je osuđen presudom Kantonalnog suda u Tuzli za krivično djelo Ratnog zločina“; da tužitelj uživa pravo na poštivanje privatnog života zagarantiranog „i Ustavom i Konvencijom“ zbog čega se postavlja pitanje „odakle pravo tužiocu da širi ovakve objave na kojem propisu ga zasniva i da li je to tema od opšteg interesa imajući u vidu da je tužilac običan čovjek i da nije javna ličnost“; naposljetku tužitelj ukazuje da dokaz da se nije vodilo računa o njegovoj privatnosti govori odnosno predstavlja činjenica da prilikom objave navedenog teksta tužena nije stavila inicijale tužitelja nego je u cijelosti objavila njegovo ime i prezime, pa kako je „tužilac dokazao svoje tvrdnje i navode za razliku od tužene koja to nije učinila i samo je dokazivala da je tvrdnja iznesena u objavi tužene istinita“ tužitelj smatra da je dokazao činjenične tvrdnje na temelju kojih je zasnivao svoj tužbeni zahtjev.

Takve žalbene tvrdnje tužitelja po ocjeni ovog suda ne utječu na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude.

Prije svega, suprotno rezoniranju tužitelja, ovaj sud nalazi da ožalbena presuda nije donesena povredom odredaba postupka na koju isti ukazuje, jer je prvostupanjski sud dokaze provedene u postupku cijenio kako to nalaže odredba članka 8. Zakona o parničnom postupku (pojedinačno i u međusobnoj svezi), a što je

razvidno sa stranica tri, četiri i pet te devet (drugi i treći pasus) i 10 obrazloženja ožalbene presude, a za zaključak o neutemeljenosti tužbenog zahtjeva, naveo je razloge koji predstavljaju valjane i dostatne razloge (stranica šest, sedam, osam, devet, 10 i 11 obrazloženja ožalbene presude), zasnovane na slobodnoj ocjeni dokaza provedenih u postupku, pri čemu je svakom dokazu, pa tako i iskazu tužitelja, svjedoka D.S. i C.J. kao i nalazu i mišljenju vještaka medicinske struke dr. Olega Grubača te relevantnoj materijalnoj dokumentaciji (uključujući i sadržaj objave tužene na svom Facebook profilu u relevantnom dijelu), dao odgovarajući značaj i na temelju toga utvrdio sve činjenice koje su važne za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu. U tom smislu, prvostupanjski sud je, sukladno odredbi članka 7. Zakona o parničnom postupku, omogućio parničnim strankama da iznesu sve činjenice i predlože i izvedu sve dokaze (tužitelju one činjenice i dokaze na kojima zasniva svoj zahtjev, a tuženoj one činjenice i dokaze kojima bi pobila zahtjev tužitelja), odnosno da raspravljaju o činjenicama od kojih ovisi utemeljenost tužbenog zahtjeva i da predlože dokaze kojima se te činjenice utvrđuju, a radi ostvarivanja povoljnijeg izgleda za konačan uspjeh u postupku.

Slijedom navedenog, prvostupanjski sud nije počinio povredu odredaba parničnog postupka iz članka 329. stavak (1) a u svezi sa člancima 7. i 8. Zakona o parničnom postupku samo zato što je ocijenio provedene dokaze drugačije nego što tužitelj smatra da ih je trebalo ocijeniti, odnosno izveo drugačije zaključke od tužitelja. Naime, pravo ocjene dokaza zadržano je za sud i prvostupanjski sud je taj koji odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane prema svom uvjerenju i na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog (relevantnog) dokaza posebno i svih (relevantnih) dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Prema tome, time što prvostupanjski sud provedene dokaze nije tumačio onako kako tužitelj misli da ih je trebalo tumačiti nije počinjena povreda odredaba parničnog postupka, obzirom da je prvostupanjski sud kritički analizirao i savjesno ocijenio provedene (relevantne) dokaze koje su stranke ponudile na okolnosti (ne)utemeljenosti tužbenog zahtjeva i za što je dao jasne, dostatne i argumentirane razloge, upravo prema standardu obrazložene sudske odluke, razvidno sa devete stranice (drugi i treći pasus obrazloženja) te 10 i 11 stranice obrazloženja ožalbene presude a u svezi sa relevantnim odredbama materijalnog prava (analiziranih na stranicama šest, sedam, osam i devet – prvi pasus obrazloženja) zbog čega nije ostvarena ni povreda odredbe članka 311. stavak (4) ZPP-a na koju tužitelj također neutemeljeno ukazuje, s tim da će pitanje pravilnosti izvedenih činjeničnih i pravnih zaključaka prvostupanjskog suda biti predmetom instancione kontrole kroz žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešne primjene materijalnog prava iz kojih žalbenih razloga tužitelj također pobija prvostupanjsku presudu.

Kada su u pitanju žalbeni navodima kojima tužitelj ukazuje da je prvostupanjska presuda zahvaćena povredom odredbi članaka 2, 117, 120, 121, 130, 246. i 249. ZPP-a, ovaj sud podsjeća da instanciona kontrola postojanja eventualnih povreda odredbi parničnog postupka, osim onih povreda na koje pazi po službenoj dužnosti, podrazumijeva obvezu žalitelja da u žalbi navede koja povreda je učinjena i kako je ista utjecala na zakonitost i pravilnost donesene presude. Kako je tužitelj u žalbi samo paušalno ukazao na povrede odredbi članaka 2, 117, 120, 121, 130, 246. i 249. ZPP-a, bez da je konkretizirao u čemu se konkretno ogleda povreda prvostupanjskog suda kada su u pitanju navodni propusti procesne prirode u ovom

dijelu i bez obrazlaganja kako su te (navodne) povrede utjecale na zakonitost i pravilnost prvostupanjske presude, to ovaj sud utemeljenost žalbenih navoda u ovom dijelu nije mogao instanciono ni ispitati.

Dalje, nije ostvaren ni žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja jer su razlozi prvostupanjske presude potpuni i jasni.

Naime, valja poći od toga da se pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja procjenjuje spram odredbi materijalnog prava relevantnog za presuđenje predmetne pravne stvari, pa tako nema mjesta prigovaranju pravilnosti i potpunosti činjeničnog stanja u situaciji kada su odlučne činjenice (odlučne sa aspekta pravilne primjene materijalnog prava) u potpunosti i pravilno utvrđene u konkretnoj pravnoj stvari.

S tim u svezi, tužitelj zanemaruje ili relativizira činjenicu da je prvostupanjski sud, predmetnu pravnu stvar riješio, između ostalog i primjenom odredbe članka 6. stavak (1) i članka 7. stavak (1) točka a) Zakona o zaštiti od klevete a u svezi sa odredbom članka 200. ZOO-a i u tom smislu je utvrđivao (nesporne i sporne) odlučne činjenice i za postojanje odnosno nepostojanje istih davao određene razloge a koje tužitelj žalbom nije sa uspjehom doveo u pitanje.

Nastavno na prethodno, ovaj sud podsjeća da svaka osoba koja prouzrokuje štetu ugledu fizičke ili pravne osobe iznošenjem ili pronošanjem trećoj osobi izražavanja nečeg neistinitog i identificiranjem te pravne ili fizičke osobe trećoj osobi, odgovorno je za klevetu (članak 6. stavak (1) Zakona o zaštiti od klevete), dok ne postoji odgovornost za klevetu u situaciji kada je izražavanje u biti istinito, a netočno samo u nebitnim elementima (članak 7. stavak (1) točka a) Zakona o zaštiti od klevete).

Vraćajući se na konkretan predmet, suprotno rezoniranju tužitelja, pravilno je prvostupanjski sud izveo zaključak da su u okolnostima konkretnog slučaja ispunjeni uvjeti o izuzecima od odgovornosti predviđeni odredbom članka 7. stavak (1) točka a) Zakona o zaštiti od klevete, obzirom da i ovaj sud, jednako kao i prvostupanjski sud cijeni da sadržaj objave tužene na svom Facebook profilu od 24.1.2022. godine predstavlja izražavanje koje je u biti istinito a netočno u nebitnim elementima.

Ovo iz razloga što (relevantni) navodi tužene objavljeni na svom Facebook profilu od 24.1.2022. godine (da je tužitelj „2005. godine osuđivan zbog silovanja 13-godišnje djevojčice“ kao i da je tužitelja „u aprilu 2014. godine Kantonalni sud u Tuzli osudio na šest godina zatvora nad bošnjačkim zarobljenicima u S. u ljeto 1992. godine“) u bitnome odgovaraju sadržaju pravomoćnih presuda kojima je tužitelj oglašen kazneno odgovornim, pa je tako (među strankama i nesporno) tužitelj pravomoćnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj KP-367/04. od 8.4.2005. godine oglašen krivim da je počinio „bludnu radnju sa djetetom / član 204. polni odnos s djetetom / čime je počinio krivično djelo – bludne radnje – iz člana 205. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, dok je presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 o K 009535 12 K od 5.3.2014. godine oglašen krivim zbog kaznenog djela iz članka 144. a u svezi sa člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije te

osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina a koja presuda je u odluci o kazneno-pravnoj sankciji preinačena presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 o K 009535 14 KŽ od 9.1.2015. godine te je tužitelj osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina.

U tom smislu, na drugačiju odluku ovog suda (kada je u pitanju pružanje pravne zaštite tužitelju prema odredbama Zakona o zaštiti od klevete i članka 200. ZOO-a), nisu bili od utjecaja oni žalbeni navodi tužitelja kojima ukazuje na pogrešno pravno rezoniranje prvostupanjskog suda da objava tužene o kaznenoj odgovornosti tužitelja za postupak koji se vodio pred Osnovnim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („da je tužitelj „2005. godine osuđivan zbog silovanja 13-godišnje djevojčice“) predstavlja izražavanje koje je u biti istinito, a netočno samo u pravnoj kvalifikaciji kaznenog djela, obzirom da je tužitelj stajališta da se počinitelj kaznenog djela „bludne radnje“ („koje neuropsihijatrija kao nauka i teorija krivičnog prava zovu i pipkanje“) ne može „nazvati silovateljom jer je krivično djelo silovanja akt polnog nasilja dok je pomenuto krivično djelo rezultat seksualne perverzije ili inverzije“.

Naime, nesporno je i za ovaj sud da tužitelj nije osuđivan za kazneno djelo „silovanje“ nego za kazneno djelo „bludne radnje“. Međutim, jednako kao i prvostupanjski sud, i ovaj sud cijeni važnim činjenicu da je tužitelj osuđivan za kazneno djelo protiv spolne slobode i morala (oba kaznena djela spadaju/li su u ovu glavu KZ Bd BiH) i to u konkretnom slučaju na tijelu maloljetnice (dijete od 13 godina) pa u situaciji kada se objavom tužene (koja nije pravni subjekt koji redovitu djelatnost obavlja uporabom strogog, formalističkog pravničkog jezika) na Facebook profilu ukazuje da je tužitelj 2005. godine osuđivan (a jeste) zbog (kaznenog djela) učinjenog na štetu 13-godišnje djevojčice (a jeste) onda navođenje pogrešne pravne kvalifikacije (za kazneno djelo „silovanje“ a treba „bludne radnje“) kojom se (očito) ne ukazuje na kazneno djelo iz neke druge glave KZ Bd BiH odnosno na kazneno djelo koje ima u vidu zaštitu nekog drugog dobra, sama po sebi nije dostatna za zaključak da se radi o neistinitim činjenicama, već naprotiv činjenicama koje su u biti istinite ali samo u nebitnim elementima netočne (nebitnim za ovaj kontekst objave na Facebook profilu), pa kada je to tako i kod toga da su razlozi koje je prvostupanjski sud razložno obrazložio i argumentirao na stranici 10, prvi pasus obrazloženja pobijane odluke, a koje razloge ovaj sud prihvata kao pravilne i zakonite (i koje tužitelj žalbom konkretnim razlozima i ne dovodi u pitanje), onda se žalbeni navodi tužitelja u ovom dijelu ukazuju kao neutemeljeni.

Situacija nije drugačija ni sa žalbenim navodima tužitelja da isti nije „osuđen presudom Kantonalnog suda u Tuzli za krivično djelo ratnog zločina“ kao i da se on neutemeljeno naziva „ratnim zločincem“ obzirom da takav termin ne poznaje kazneni zakon (nego „osumnjičeni, optuženi odnosno osuđeni ili generički pojam okrivljeni“). Ovo stoga što je odredba članka 144. Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije regulirano kazneno djelo „Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika“ za koje je tužitelj, prema aktu podnesku Kantonalnog suda u Tuzli od 16.6.2022. godine, presudom istog suda broj 03 o K 009535 12 K od 5.3.2014. godine oglašen krivim (u svezi sa člankom 22. preuzetog Kaznenog zakona SFRJ) te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina a koja presuda je u odluci o kazneno-pravnoj sankciji preinačena presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 o K 009535 14 KŽ od 9.1.2015. godine te je tužitelj osuđen na

kaznu zatvora u trajanju od 5 godina, pa kada je to tako (tužitelj osuđen za kazneno djelo „Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika“) sama činjenica uporabe termina „ratni zločinac“, baš kao i „pedofila“ u kontekstu ranije spomenutog kaznenog djela protiv spolne slobode i morala (radi se o objavi na Facebook portalu a ne i u sudskoj ili drugoj pravnoj odluci/aktu/priopćenju) koji kao takav nije terminološki prepoznat u kaznenom zakonu, ne dovodi do ostvarenja elemenata klevetničkog izražavanja kakve ima u vidu odredba članka 6. stavak (1) Zakona o zaštiti od klevete.

Naposljetku, nema mjesta ni onom žalbenom rezoniranju tužitelja da je tužena propustila „prilagoditi“ sadržaj objave (u naravi anonimizirati osobne podatke tužitelja – ime i prezime) u objavi spornog teksta na svom Facebook portalu (kako je to učinjeno od strane Pravosudnog povjerenstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kojim se odobrava pristup informacijama opunomoćeniku tužene) na koji način se nije vodilo „računa o njegovoj privatnosti (...) a mogli su se staviti samo inicijali istog“. Ovo stoga što tužitelj zanemaruje utvrđene činjenice da su, nakon donošenja predmetnih presuda (a nesporno prije objave spornog teksta na Facebook portalu tužene), kako Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (na svojoj službenoj internet stranici), tako i veći broj internet portala/dnevnog tiska (dostupnih javnosti širom Bosne i Hercegovine), objavili podatak da je upravo tužitelj (sa navođenjem imena i prezimena tužitelja) počinio kaznena djela za koja se teretio a koja su (u bitnome) bila predmetom spornog teksta tužene na svom Facebook portalu, pa kod takvih činjenica, objava tužene u kojoj nije anonimizirala podatke o počinitelju kaznenih djela („stavljajući inicijale počinitelja“) a koji podaci se odavno već nalaze u prostoru javnog informiranja također nije mogla za posljedicu imati ostvarenje klevetničkog izražavanja koje bi moglo povrijediti ugled i čast tužitelja kako to tužitelj u konačnici neutemeljeno tvrdi.

Slijedom navedenog, prema stajalištu ovog suda, u ovoj pravnoj stvari i spram činjenica utvrđenih u prvostupanjskom postupku, sporni tekst tužene objavljen na njenom Facebook portalu (da je tužitelj „2005. godine osuđivan zbog silovanja 13-godišnje djevojčice“ kao i da je tužitelja „u aprilu 2014. godine Kantonalni sud u Tuzli osudio na šest godina zatvora nad bošnjačkim zarobljenicima u S. u ljeto 1992. godine“) kod toga da u bitnome odgovara sadržaju pravomoćnih presuda kojima je tužitelj oglašen kazneno odgovornim, zbog čega predstavlja izražavanje koje je u biti istinito a netočno u nebitnim elementima, ispunjava sve kriterije izuzetka od odgovornosti od klevete propisanog odredbom članka 7. stavak (1) točke a) Zakona o zaštiti od klevete, pa kada je to tako, onda se irelevantnim ukazuju svi oni žalbeni navodi tužitelja kojima dovodi u pitanje druge činjenične i pravne zaključke prvostupanjskog suda kao i oni žalbeni navodi kojima iznosi vlastito promišljanje u povodu (za njega očitih) razloga zbog kojih je tužena odlučila objaviti predmetni sporni tekst, obzirom da ispunjenost bilo kojeg od izuzetaka propisanih odredbom članka 7. Zakona o zaštiti od klevete za posljedicu ima odsustvo građanske odgovornosti.

Slijedom iznesenog, kako je prvostupanjski sud na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo, a da pri tome nije počinio žalbom ukazane povrede odredaba parničnog postupka niti povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti i kako tužitelj odluku o troškovima sadržanu u izreci prvostupanjske presude pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi

konkretnim prigovorima ne ukazuje da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je primjenom odredbe članka 346. Zakona o parničnom postupku odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Amela Mustafić